

LABBNYTT

NR 109, JUNI 2023

Klinisk mikrobiologi

PÅMINNELSE!

Akuta multiplex PCR-paneler

Gällande mikrobiologens breda akuta multiplex PCR-paneler vill vi åter påminna om att indikationen för dessa paneler är **svårt sjuka** patienter där ett **akut** svar behövs för vidare handläggning och behandling. Panelerna ska inte användas till polikliniska utredningspatienter.

Vi har noterat en ökad beställning av den gastrointestinala panelen, där det i de flesta fall inte framgår något i remissinformationen som motiverar denna breda, akuta och dyra analys. Vid primär misstanke om virusinfektion bör istället PCR för enteriska virus beställas (VAS-kod Noro) och vid Clostridioides difficile misstanke bör Clostridioides difficile toxin (VAS-kod Fclost) beställas. Båda dessa analyser kan fås alla vardagar och vid behov även på helgen efter kontakt med lab.

Kostnad för akut multiplex GI-panel: **2542 kr.**

Kostnad för PCR enteriska virus: **545 kr.**

Kostnad för Clostridioides difficile, toxigener: **443 kr.**

/Ulrika Lidén

Sommar och semestertider...

... vilket innebär reducerad bemanning på samtliga laboratorier vilket kan leda till något längre svarstider.

/Enhetscheferna

Information från mikrobiologen i Umeå

NUS i Umeå har bytt metod för PCR-analys av mycoplasma genitalium den 29:e maj. Prov för Mycoplasma genitalium tas med provtagningssetet Abbott Realtime multicollect P-cap, se provtagningsanvisningarna. Det provtagningskit som används vid klamydia- och gonokockprovtagning i Norrbotten går också att använda. Kunder som använder Labportalen beställer "Screeningtest för Mycoplasma genitalium följt av separat resistenstest vid positivt resultat".

Kunder som använder pappersremiss skriver "MG/Mycoplasma genitalium" i anamnesrutan. Rådgör med STD-mottagningen angående testning för Mycoplasma genitalium. Prov tas främst vid uttalade symtom.

/Ulrika Lidén

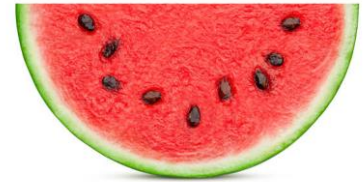
PCR-svar på helger under sommaren

Från och med 23/6 kommer analystiderna för PCR på helger att ändras. Tid för sista inlämning av prover är **kl. 11:30** för att kunna svaras ut samma dag.

Analyser som kommer att utföras på helger är:

- SARS-CoV-2/Influensa A, B/RSV från nasopharynx/svalg
- Enteriska virus i faeces (noro-, sapo-, astro-, adeno- och rotavirus)
- Meningit/encefalit panel på likvor

/Helena Lilja

När patienten vårdas på IVA

Vill vi påminna om att det är viktigt att använda IVA-beställarkoder för Mikrobiologens prover. I Sunderbyn finns IVA-beställarkoder för samtliga hemmakliniker; SYKIRIVAS, SYMEDIVAS osv, proverna debiteras hemmaklinikens kostnadsställe. Varför? Jo, då kan Mikrobiologen optimera och prioritera prover från IVA-patienter; Svarstider kan förbättras för odlingar från icke sterila lokaler såsom urin, luftvägar, sår, abscesser mm på helger. Vi kan ta ut resistensstatistik på IVA-odlingar, antal odlingar, typ av odlingar, bakteriefynd mm. Vi kan återrapportera mängden blod i blododlingsflaskor (viktigt med minst 10 ml/flaska för högsta sensitivitet).

/Minna Ygge

PÅMINNELSE!

Faeces bakteriediagnostik

Eftersom Mikrobiologen inom kort kommer att byta metod för bakteriepåvisning för tarmpatogena bakterier (PCR istället för odling primärt) rekommenderar vi redan nu att alla prover för faeces-diagnostik tas i burk med sked, [art nr 154 50](#).

/Minna Ygge

LABBNYTT

NR 109, JUNI 2023

Transfusionsmedicin

Antikroppsutredningar under sommaren

På grund av sommarbemanning under perioden 19/6-13/8 kommer endast **akuta** antikroppsutredningar att utföras i Sunderbyn. Övriga utredningar skickas till Umeå, vilket medför fördröjda svarstider.

/Marie Lundgren

Fetal RhD screening

Vi vill påminna om att Fetal RhD screening tas på egen remiss, se Region Västerbottens provtagningsanvisningar.

/Marie Lundgren

Blodcentralen

Vi vill under sommaren uppmana till återhållsamhet rörande nyttjandet av blodprodukter. På så sätt kan vi tillsammans undvika att blodbrist uppstår.

/Mia Sundström

Klinisk kemi

Förändring Laboratiemedicin Kalix

Från och med 2023-06-19 och tillsvidare kan transfusionsmedicinska laborationer (BAS-test, MG-test, akutgruppering, blodreservation) **utföras kl. 08-16**. Senaste inlämning av prov kl. 15.30, därefter skickas akuta prover till Laboratiemedicin Sunderby sjukhus.

/Ellinor Henriksson

Karbamazepin analyseras igen vid klinisk kemi, Sunderbyn

From **2023-06-12** börjar vi åter analysera **S- Karbamazepin** vid klinisk kemi, Sunderby sjukhus. Analys utförs med våra allmänkemi-instrument Alinity (Abbott) men med ny metodprincip CEDIA (enzymatisk, immunologisk) från Thermo Scientific. Patientjämförelse är utförd mot klinisk kemi i Umeå dit våra prover har skickats senaste tiden. I medeltal visade den att vi ligger dryga tio procent lägre jämfört mot Umeå, dvs. den visar relativt god samstämmighet. Prov tas som tidigare i samma **serumrör, gelrör med guldgul kork**, om möjligt före morgondos. Provresultat >75 µmol/L behöver spädas och då detta händer så meddelas beställaren telefonledes också. Ny provtagningsanvisning publiceras i Labhandboken i samband med starten.

/Elisabet Söderström

Neutrofila granulocyter i Kalix

Sedan 30/5-23 används ett digitalt bildhanteringssystem för räkning av neutrofila granulocyter i Kalix i de fall där cellerna inte går att räkna i instrument. Bilder på blodutstryk scannas och kan delas till Sunderbyn istället för att provet ska transporteras till Sunderbyn om kompetens för manuell bedömning saknas i Kalix. Validering pågår för att hela differentialräkningen (blodstatus med diff) ska kunna bedömas på detta sätt. Arbetet planeras vara klart under hösten och kommer ge klart förkortade svarstider på manuell differentialräkning. Manuell räkning av celler utförs som tidigare endast dagtid på vardagar.

/Rebecca Johansson

Sommaruppehåll fertilitetsutredningar

Pga. sommarbemanning kommer analys av spermaprover vid Sunderby sjukhus ha uppehåll under perioden **22/6-22/8**.

/Frida Vikman

LABBNYTT

NR 109, JUNI 2023

PÅMINNELSE! Större noggrannhet behövs för pappersremisser

Vi hanterar uppemot 1000 pappersremisser i veckan vid provinllämningen på Sunderby sjukhus. De kommer från olika ställen i länet och för att dessa beställningar ska kunna besvaras behöver remisserna vara ifyllda med den **information som krävs** och för följande uppgifter ser vi återkommande brister:

- Skriv patientinformation och svarsmottagare **tydligt**, var extra noga med att siffrorna är läsbara.
- Svarsmottagare; både sjukhus **och** avdelning/mottagning alt. hälsocentral behövs. Namn på läkare är inte tillräckligt.
- Önskade analyser registreras i vårt scannersystem, därför kan bara **svart eller blå bläckpenna** användas. **Använd inte RÖD penna.**
- Ovalerna behöver vara **helt ifyllda** annars kan inte informationen scannas in. Det blir också bekymmer med utsuddade markeringar eller om annan penna använts.
- Använd **gem** om behov finns att få ihop remiss med papper, häfta inte.
- Remissen behöver **vara slät**. Vik den **aldrig**.
- **Om** svar via fax önskas, kom ihåg att fylla i rutan **"Svar önskas tfn/fax"**.

/Provinllämningen

PNA - Patientnära analyser

OBS! Förändrad rutin för Afinion™ HbA1c kontroll & testkassett

Uppdatering pågår av handhavande- & metodbeskrivning för HbA1c på Afinion™AS100/Afinion™2. Till dess att det nya dokumentet är fastställt gäller följande förändringar:

- Öppnade kontrollflaskor är hållbara i 60 dygn vid förvaring i kylskåp (2-8°C).
- HbA1c-kontrollen ska tas fram 45 minuter innan analys för att uppnå rumstemperatur (15-25°C). Blanda kontrollen genom att skaka flaskan kraftigt i 30 sekunder alternativt använd en vortexblandare.
- Analys av testkassetten måste starta inom 2-3 minuter.

/Fanny Weins

Begränsad PNA- verksamhet 12-28/7

PNA-gruppen har semester och funktionsbrevlådan för PNA kontrolleras endast sporadiskt under perioden 12-28 juli.

Brådskande ärenden gällande instrument hänvisas till respektive leverantör. För övriga ärenden som inte kan vänta, kontakta närmsta sjukhuslaboratorium.

ABL-användare som behöver streckkoder/behörigheter till nya medarbetare kontakta PNA@norrbottn.se så tidigt som möjligt men senast den 10 juli.

/Fanny Weins

Ett korrekt provsvar kräver ett korrekt taget prov

På förekommen anledning vill vi påminna om vikten av att följa provtagningsanvisningarna och den rekommenderade rörordningen.

Provtagningsrör innehåller tillsatser som är anpassade för olika analysmetoder. Därför är det viktigt att välja rätt rör till rätt analys och det är inte tillåtet att hålla över prov mellan rör. Kontaminering av tillsatser mellan rör orsakar felaktiga analysresultat. Kontaminering från EDTA-rör (lila kork) till serumrör leder bland annat till felaktiga kalium- och kalciumvärden.

Genom att följa de provtagningsrutiner som finns slipper du ta om provet vilket leder till mindre arbete för dig och snabbare provsvar för patienten.

/Fanny Weins

GLAD SOMMAR

önskar vi på Laboratoriemedicin